

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ
ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Γ' ΕΠΑΛ**

**ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ: ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ: ΠΑΝΤΕΛΗ ΕΡΑΤΩ**

1^η Δραστηριότητα

A1. Στο απόσπασμα αντανακλάται η σχέση πατέρα και γιου. Συγκεκριμένα, ο πατέρας θεωρεί ότι εργάστηκε σκληρά και θυσιάστηκε για τα παιδιά του, ιδιαίτερα για τον γιο του, ο οποίος απολάμβανε ελευθερία και άνετη ζωή, χωρίς έγνοιες. Γι' αυτό δεν περιμένει από εκείνον ευγνωμοσύνη, αλλά ανταπόκριση και όχι αδιαφορία. Ο γιος, όμως, θεωρεί αυτή την αντίληψη λανθασμένη, καθώς ο πατέρας τον κατηγορεί για ψυχρότητα και απομάκρυνση, χωρίς να αναγνωρίζει τη δική του ευθύνη για τη μεταξύ τους απόσταση. (Λέξεις 76)

2^η Δραστηριότητα

A2.α. Στο απόσπασμα επικρατεί η επίκληση στο συναίσθημα. Η επίκληση επιτυγχάνεται αρχικά με τη χρήση συγκινησιακά φορτισμένου λόγου όπως στα σημεία «αγάπη», «ελευθερία», «ευγνωμοσύνη». Επίσης, αξιοποιείται το α' πρόσωπο, π.χ. «Εγώ δεν ήξερα», το β' πρόσωπο π.χ. «Έτσι μου είπες» και μεταφορικός λόγος «προπάντων για εμένα τα θυσίαζες».

A2.β.

1.«ζωή χαρισάμενη» — εισαγωγικά

Τα εισαγωγικά προσδίδουν ειρωνικό τόνο, καθώς ο γιος φαίνεται να αποστασιοποιείται από την εικόνα μιας ανέμελης ζωής που του αποδίδει ο πατέρας.

2. «κρυβόμουν από σένα, στο δωμάτιό μου, στα βιβλία, σε τρελούς φίλους, σε υπερβολικές ιδέες» — κόμματα

Τα κόμματα δημιουργούν ασύνδετο σχήμα, παρουσιάζοντας τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους ο γιος απομακρυνόταν από τον πατέρα του.

3. «κάτι τι όντως ανάρμοστο ή κακό (μ' εξαίρεση ίσως την τελευταία μου πρόθεση να νυμφευθώ)» — παρένθεση

Η παρένθεση περιλαμβάνει ένα συμπληρωματικό σχόλιο του αφηγητή σχετικά με την εξαίρεση που αναγνωρίζει ο γιος στις κατηγορίες του πατέρα, σχόλιο το οποίο θα μπορούσε και να παραλειφθεί.

4. «Εγώ πάντοτε σε αγαπούσα... να προσποιούμαι όπως οι άλλοι» — εισαγωγικά

Τα εισαγωγικά περικλείουν σε ευθύ λόγο αυτούσια τα λόγια που αποδίδονται στον πατέρα, διακρίνοντας τον δικό του λόγο από την αφήγηση του γιου.

A3.

Τίτλος: «Η οικογένεια: μια σχέση που χρειάζεται φροντίδα»

Πρόλογος: Πρόσφατα δημοσιεύτηκαν στην ημερήσιο τύπο τα αποτελέσματα μίας έρευνας, η οποία τεκμηριώνει την έξαρση της ενδοοικογενειακής βίας. Κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει ότι στη σύγχρονη εποχή η οικογένεια δοκιμάζεται από διάφορες δυσκολίες, οι οποίες συχνά περιορίζουν την επικοινωνία και αποδυναμώνουν τους δεσμούς μεταξύ των μελών της. Στο πλαίσιο αυτό αξίζει να αναφερθούν μερικοί τρόποι να ξεπεραστεί η κρίση του θεσμού αφού πρώτα αναλυθούν τα αίτιά του.

Ζητούμενο 1: Αίτια κρίσης στο θεσμό της οικογένειας σήμερα

- η γενικότερη ηθική και πνευματική κατάπτωση
- η ταχύτητα και η πίεση της καθημερινότητας
- η κρίση αξιών και η έλλειψη σεβασμού σε θεσμούς, όπως και στο θεσμό του γάμου, η απουσία πίστης και αφοσίωσης μεταξύ των συζύγων
- η απουσία κοινού και ποιοτικού ελεύθερου χρόνου
- η εξέλιξη της τεχνολογίας επέφερε την αποξένωση των μελών της οικογένειας

Ζητούμενο 2: Τρόποι αντιμετώπισης

- είναι απαραίτητη η συνειδητοποίηση της αναγκαιότητας της οικογένειας στη σύγχρονη εποχή
- σημαντικές είναι ισότιμες σχέσεις ανάμεσα στα μέλη της οικογένειας
- οι νέοι χρειάζεται να αλλάξουν νοοτροπία, να δείχνουν υπευθυνότητα στη δημιουργία νέας οικογένειας και να σέβονται τα μεγαλύτερα μέλη
- οι γονείς πρέπει να είναι ηθικά πρότυπα για τα παιδιά τους, να τους συμπαραστέκονται, να τους καθοδηγούν, να επιδιώκουν την οικογενειακή ευτυχία

Επίλογος: Συμπερασματικά, η οικογενειακή συνοχή δεν είναι αυτονόητη. Αντίθετα, χρειάζεται συνεχή προσπάθεια, αγάπη και αλληλοκατανόηση. Όλα τα μέλη είναι υπεύθυνα για την διατήρηση της ισορροπίας. Και η λύση θα είναι πάντα η ίδια: η αγάπη.

1^η δραστηριότητα

B1. Στο ποίημα κυριαρχούν η θλίψη, ο πόνος, η νοσταλγία και η απώλεια της μητέρας. Το ποιητικό υποκείμενο αισθάνεται βαρύ το φορτίο που της επεφύλασσε η μοίρας της, όπως φαίνεται από τον μεταφορικό λόγο «πόσο φρικτά βαραίνει ή μοίρα σου στο νεανικό μου στήθος». Η ανάμνηση της μητέρας της συνδέεται με τον ψυχικό του πόνο, καθώς φαίνεται να της λείπει το στήριγμα της σε μία πολύ δύσκολη στιγμή της ζωής της («Όλοι μου οί πόνοι καταφεύγουν πλῆθος γύρω στη θύμησή σου»). Παράλληλα, η ποιητική φωνή εκφράζει βαθιά αγάπη και θαυμασμό για τη μητέρα της, την οποία θεωρεί ευλογία και πρότυπό της, καθώς και τον βαθύ πόνο, τον σπαραγμό της για την απώλειά της. Η απουσία της γίνεται ιδιαίτερα αισθητή στο τέλος του ποιήματος, όπου αναφέρει ότι και η ζωή φθάνει προς το τέλος της και θα βυθιστεί στο «πνιχτικό, βαθύ σκότος». Η επαναλαμβανόμενη φράση «Άχ, πώς μου λείπεις» αποκαλύπτει την ένταση της νοσταλγίας και την ανάγκη της για τη μητρική παρουσία όσο πλησιάζει το τέλος.

2^η δραστηριότητα

B2. Η επανάληψη της προσφώνησης «Μητέρα μου» στην αρχή και στο τέλος του ποιήματος δίνει έμφαση στον βαθύ συναισθηματικό δεσμό του ποιητικού υποκειμένου με τη μητέρα του. Στην αρχή, η προσφώνηση εισάγει τον πόνο που του προκαλεί η μοίρα της και η ανάμνησή της. Στο τέλος, επανέρχεται για να τονίσει την έντονη απουσία της σε μια δύσκολη στιγμή. Παράλληλα, η επανάληψη δημιουργεί σχήμα κύκλου καθώς το συναίσθημα με το οποίο αρχίζει είναι εκείνο με το οποίο ολοκληρώνεται. Έτσι, αναδεικνύεται ότι ο πόνος και η νοσταλγία του ποιητικού υποκειμένου.

3^η δραστηριότητα

B3. Είναι κοινός τόπος ότι η σχέση που αναπτύσσουμε με τη μητέρα μας και γενικότερα με τα πρόσωπα που μας μεγαλώνουν επηρεάζει σημαντικά τη διαμόρφωση της προσωπικότητάς μας. Η αγάπη, η αποδοχή και η ασφάλεια που προσφέρει μια οικογένεια βοηθούν το παιδί να αποκτήσει αυτοπεποίθηση και να αναπτύξει υγιείς σχέσεις με τους άλλους. Επιπλέον, μέσα από το παράδειγμα των γονέων, το παιδί μαθαίνει να σέβεται, να συνεργάζεται και να αντιμετωπίζει τις δυσκολίες της ζωής. Ωστόσο, η προσωπικότητα δεν καθορίζεται αποκλειστικά από την οικογένεια. Το σχολείο, οι φίλοι, οι εμπειρίες και οι προσωπικές επιλογές επηρεάζουν επίσης την εξέλιξη του ανθρώπου. Επομένως, η οικογένεια αποτελεί σημαντικό θεμέλιο στη ζωή μας, χωρίς να καθορίζει απόλυτα το μέλλον μας. Η ουσιαστική επικοινωνία και η υποστήριξη μπορούν να μας βοηθήσουν να εξελιχθούμε σε ολοκληρωμένες και υπεύθυνες προσωπικότητες.

ΑΡΕΙΤΟΛΜΟ

Δάφνη - Αγ. Δημήτριος